

21 вересня – Різдво Пресвятої Богородиці. Друга Пречиста

Двадцять першого вересня відзначають свято Різдва Пресвятої Богородиці. Це свято ще називають “осениною” – адже цього дня за народним календарем настає осінь.

За церковними переказами, Богородиця народилася за тих часів, коли релігія була в занепаді. Марія була обрана на роль матері Ісуса Христа, оскільки була дуже благочестива. Вона слухняно навчалася в монастирі, сумлінно вивчала Святе Письмо, а отже, якнайкраще підходила для виконання важливої місії народження Сина Божого.

Свято Другої Пречистої традиційно вважається жіночим святом, коли жінку належить вшановувати як продовжувачку роду. Це свято, очевидно, успадковує давнє арійське свято Рожениць, коли наші предки висловлювали подяку “польним духам”, тобто опікунам нив та врожаю, дідам-ладам, які спочатку засівали і пророщували зерно, а потім поливали.

Жінки, в яких немає дітей, справляють обід і запрошують бідних – “щоб молилися Богородиці за їхніх дітей”. Такі жінки також замовляють службу Божу в церкві, а після богослужіння запрошують людей до себе на обід.

Кажуть, що молитви до Пресвятої Богородиці майбутніх матерів про здоров’я та щастя дітей, на яких вони чекають, у цей день мають особливу силу.

Різдво Пресвятої Богородиці відзначається як свято справжньої радості. У ці дні не працювали, не постували, а після молитов у храмі збирали веселі гостини. Урочистості підкріплювалися святковим застіллям. Окрім обов’язкових рибних страв, готували всілякі м’ясні: борщ із свининою чи птицею, печенючи то душенину з м’ясом, різноманітну городину, фаршировану м’ясною начинкою, голубці, пироги, млинці, вареники. Звичайно, багато страв готували і з сиру. Цей сезон передбачає широке вживання свіжих овочів і фруктів. Усе це активно використовувалося в народній кухні в Україні на храми Другої Пречистої.

На Другу Пречисту припадає і останній термін заготівлі чарівного зілля. Вважалося, що зібрані між Першою і Другою Пречистими приворотні трави мали особливу властивість привертати хлопця до дівчини (чоловіка до жінки) і навпаки. Тим-то й були зумовлені останні походи по калину й барвінок. Проте дітям забороняли ходити польовими та лісовими дорогами, бо “там вужі сушаться”.

Також з цього дня (а деінде з Семена) вже можна було засилати сватів до дівчат. “Прийшла Пречиста – принесла старостів нечиста”. Якщо ж молоді вже зіграли весілля, то в цей день до них у гості йде рідня, а молодим треба звітувати перед гостями про своє подружнє життя. Молоді також йдуть в гості: як правило, до батьків молодої разом з свекром і свекрухою для встановлення та підтримки добрих стосунків між невісткою та батьками чоловіка і між родинами сватів.

Для пасічників це був останній термін утеплення вуликів на зиму, а власники овець завершували удруге їх стригти.

Під цю пору зазвичай холоднішає, дні стають похмурими, йдуть дощі. До Другої Пречистої годилося повністю викопати бульбу і засіяти землю житом.

Прислів'я і приказки про Другу Пречисту:

Прийшла Перша Пречиста – одягла природа намисто, прийшла Друга Пречиста – взяла комара нечиста, прийшла Третя Пречиста – стала діброва безлиста.

Прийшла Пречиста – на дереві чисто, а прийде Покрова – на дереві голо.

Пречиста – картопля чиста.

Перша Пречиста жито засіває, а друга – дощем поливає.

Джерело: <http://traditions.in.ua>